

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H
STATENS PÆDAGOGISKE
STUDIESAMLING
FREDERIKSBERG ALLE 22
77 V

FÅREVEJLE HØJSKOLE

Elevforeningens blad Sølvsnoren

56. årg. . 1966 . 3.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

SØLVSNOREN

Fårevejle Højskoles elevblad

Udkommer seks gange om året

Elevforeningens bestyrelse:

Missionær Aa. H. Lund, Orla Lehmannsgade 2^l, Vejle (formand)

Forstanderinde, frk. Esther Pedersen, Grønnevej 112, Virum

Sygeplejerske frk. Gunhild Holmgård Pedersen, Grumstolvej 27, Højbjerg

Sygeplejerske frk. Grethe Pilegård, Amtssygehuset, Gentofte

Sygeplejerske frk. Anellse Eriksen, Amtssygehuset, Roskilde

Hr. købmand H. Hansen, Nygade 13, Kalundborg

Hr. fabrikant Vald. Olsen, Tølløse

Lærerinde frk. Dagmar Bork, Fårevejle Højskole, Fårevejle st.

Kasserer: Højskolelærer Bent Davidsen, Fårevejle
Giro nr. 8701

Adresseforandringer meddeles til postvæsenet

Redaktør: Forstander Poul Jepsen, Fårevejle Højskole, Fårevejle

Tryk: Sjællands Tidende, Holbæk

Kristen Kold

1816—1966

Mel.: »Her rejses en skole ...«

Der rejstes en skole på Fyn engang.
Kold var dens mester — fra Gud en gave.
Et frøkorn den blev i den danske vang;
med skoler blomstrer nu Danmarks have.
En sæd blev sået,
en arv har vi fået,
i hundred år har med tak vi gået
i fædres spor.

En hytte den var kun og uden pragt,
dens tag af strå og beskedent bordet.
Men hytten var opad en kirke lagt
og hented' sigte og ånd fra Ordet.
Når ord blev byttet,
og der blev lyttet,
i skolehytten blev bånd der knyttet:
vort støv — Guds ånd.

I tidens skiften, i stormes sus
hin hytte aldrig skal gå af minde.
Om slot eller hytte — som våbenhus
sin kirkegrund må vor skole finde
og aldrig flytte
og blive bytte
for anden ånd, end den Koldske hytte
gav bolig til.

K. R. H.

Hvordan kan dette ske?

Johs. 3, 1-15.

Nikodemus søger, som den kloge og lærde mand han er, til Jesus for at få en forklaring på, hvad hans lære går ud på.

Han bliver straks grundigt belært om, at det, Jesus kommer med, ikke er en ny lære eller filosofi. Det Jesus taler om, og det, han vil bringe mennesker, er noget meget mere — det er et nyt liv. Et liv i Gud, hvor mennesket er frigjort for kampen for at redde sig selv.

Det er evangeliet, sådan som det også lyder til os. Det, han vil skænke os, er ikke en ny lære, men et nyt liv, hvor vi frie for kampen for os selv kan leve livet for og med hinanden.

Det har vi svært ved at forstå. Det strider nemlig mod vor sædvanlige tankegang og mod vor fornuft. Dels kan vi ikke rigtig gå med til, at vi kun lever for os selv, og at det egentlig skulle være bedre ikke at være optaget af kampen for os selv — og dels lyder det helt urimeligt, at et sådant nyt liv skul-

le skænkes os, uden vi på en eller anden måde gjorde os fortjent til det.

Derfor kan vi også kun som Nikodemus spørge: »Hvordan kan dette ske«?

Det sker på trods af os og vor fornuft. Det er et under. Det sker ved Guds Ånd — ved at blive stillet over for Jesu ord.

Vi må stilles over for Jesu ord. Derfor samles vi til aftenandagt, selvom vi ofte kun synes det er en tradition, og at det, der siges, er en masse ord, der kan lyde meget pæne, men som måske bare er udtryk for nogle meninger, der skal afsættes.

Ved at blive stillet over for Jesu ord om det liv, han vil give os, bliver vi nemlig samtidig forpligtet til at bringe det ord videre. Vi må løbe den risiko, der er for at sige og gøre noget, der er forkert. Som medlemmer af kirken må vi være med til at pege på Ham og sige: Det er Ham, der giver os livet.

Hvordan kan det ske?

Det er Guds værk.

Bent Davidsen.

Aftenandagt d. 4. juni 1966.

F. H. portrætter

Gartner Tage Jensen

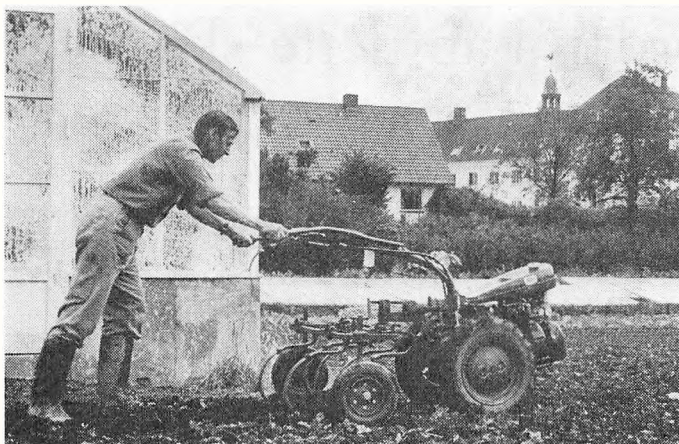
»Flintholm« og »Portgård« og de mennesker, der lever der, hører nøje med i højskolens liv, både i hverdag og fest, og medens elevflokket skifter to gange om året, har vi den glæde, at vore medarbejdere der har været mere »stabile« og har holdt ud med mindst 15 hold elever.

Denne gang aflægges vi besøg hos

skolens pedel og gartner, Tage Jensen, for at få tegnet et portræt af den mand, der i så høj grad er med til at præge skolen og dens omgivelser.

Hvor var dit barndomshjem?

— Mit barndomshjem lå på Læsø, en dejlig ø med en storslået natur og et rigt fugleliv. Der er mange gårde med tang-

Tage Jensen
med skolens ny
havetraktor

tag, og det er med til at give den særpræg. Læsø er større, end de fleste tror. Der bor ca. 4000 mennesker, og der er fire kirker, hvoraf de to bruges som sømærker.

Mine forældre havde begge været på Horne højskole, og det prægede mit barndomshjem. Kirke og missionshus var steder, hvor jeg tidligt følte mig hjemme. Ikke mindst har pastor Ravnkilde Møller, som konfirmerede mig, haft stor betydning for min åndelige udvikling. I fyrreerne gik en stor vækkelse over øen, og det kom til at præge mange af os for livet.

Far var møller og havde en stor hollandsk vindmølle. Der hørte ligeledes 6½ tdr. land landbrugsjord til mit hjem.

Efter fars død i 1937, jeg var da 9 år, var det mest landbruget, vi levede af. Mølleriet var i tilbagegang, da så mange selv fik kværn til at male kornet med.

— *Hvorfor blev du gartner, og hvor har du lært faget?*

— Nogle år skiftedes mine to ældre brødre og jeg til at hjælpe mor med bedriften, men i 1946 rejste jeg fra Læsø efter at have forsøgt mig som bager i en måned. Det indelukkede liv var ikke noget for mig. Derfor rejste jeg til et gartneri ved Ålborg. At pusle med blomster og planter i det hele taget har altid haft

min store interesse. I gartnerfaget er det, modsat de fleste andre fag, sådan, at man helst skal have flere pladser i læretiden. Derfor rejste jeg til Københavns omegn og var på flere gartnerier der. I den sidste plads var jeg i 8 år.

— *Har du været på højskole som elev?*

— Ja. Både min kone og jeg har været på Haslev udv. højskole. Jeg var der vinteren 1953/54 og oplevede en rig tid. Alle unge burde have et højskoleophold. Dels kan man hente viden på mange områder, dels lærer man bedre at forstå andres meninger og indser, at ens egen mening ikke altid er den eneste rigtige, ja, måske endda er forkert.

— *Hvordan gik det til, at du blev gartner og pedel på Fårevejle Højskole?*

— KFUM-sekretær Medom Madsen og hans kone var netop flyttet til Fårevejle og boede på børnehjemmet ved siden af skolen. Fru Medom Madsen, som er min kones veninde, havde arbejde på højskolens kontor og vidste, at den daværende gartner ville rejse. En dag skrev hun et kort, hvor der stod: Højskolen søger en gartner! — Vi fik lyst til at prøve, og nu har vi været her i næsten 8 år og befinder os godt ved det, bl. a. fordi det er så alsidig en bestilling.

-- *Hvor meget jord har du at passe?*

— Vel ca. 5 tdr. land. Der er 2 tdr. land græsplæne og $\frac{1}{2}$ td. land med frugttræer, og endvidere skal et 80 m² drivhus passes.

— *Hvordan er det at arbejde med Lammefjordsjord?*

— Jorden lige omkring skolen, altså den jord, jeg har med at gøre, er ikke det, man kalder Lammefjordsjord.

— *Har du nogle tal for, hvad du leverer til højskolens køkken fra gartneriet?*

— Det varierer naturligvis fra år til år, men det bliver ca. 500 kg tomater, 500 kg jordbær, 500 kg løg, 200 kg bønner, 150 kg drueagurker, 100 kg hindbær, 600 stk. majs, 5 tdr. rødbeder og 4000 kg æbler. Vi prøver på at være selvforsynende med grøntsager.

— *Har du fremtidsønsker om haven og gartneriet?*

— Vi har en dejlig park, men der er rigtignok ting, der kan blive bedre endnu. Med hensyn til gartneriet skal der også tænkes på, at arbejdskraften er dyr, og hvis vi kan købe bedre og billigere produkter på dåser, er det muligt,

at det kan komme dertil, at vi må ændre noget ved gartneriet.

— *Hvad bestiller du, når arbejdsdagen er endt?*

— Mine fritidsinteresser er mange, f. eks. arbejdet i KFUM og K. Ja, egentlig virker det forkert at kalde ungdomsarbejdet en fritidsinteresse, for står man i arbejdet, beskæftiger det ens tanker langt ind i arbejdstiden. Vi hører så meget om, at KFUM og K har overlevet sig selv. Det tror jeg nu ikke, tværtimod, der er stadig rige muligheder for at række unge det, der giver livet indhold og mening. Man kunne bare ønske, at flere unge virkelig ville høre kaldet om at gå aktivt med ind i arbejdet.

— *Jeg har hørt og set, at du er begyndt at bruge pensel og farver!*

— Det er bare en ny og spændende fritidsinteresse.

Som det fremgår af billedet, lever Læsø stadig i Tages sind, men vi kan fortælle, at også højskolen her er fæstnet på lærredet. Vi takker for samtalen og ønsker held og lykke med såvel arbejdet som fritidsinteresserne. P. J.

Fritidsglæde. Motiv fra fødeøen Læsø

Fra SKOLEN

1. Forældre-dagen

Forældredagen den 15. maj blev — traditionen tro — en skøn dag, hvor vi mærkede det nære fællesskab mellem hjem og skole. Ca. 100 forældre havde tage mod vor indbydelse og deltog med stor interesse i alt, hvad der foregik. Frk. Pades foredrag om de krav, der stilles til vordeinde sygeplejersker, blev påhørt med levende interesse og gav anledning til mange spørgsmål fra forældreside, da de efter samværet i gymnastiksalen aflagde besøg hos lærerne. Sangkoret under ledelse af fru Jeppesen sang nogle forårs- og natursange og sluttede med den norske nationalhymne: »Når fjordene blåner«.

»Ud fra sangen: »Det er lærkernes tid«, prøvede jeg på at sige noget om det, der er vort mål at række eleverne ud over det rent faglige.

Aftenunderholdningen tog C-holdet under frk. Pades ledelse sig af. Vi så og hørte billeder af sygeplejens historie, og alle skilte sig nydeligt fra opgaverne. Den festlige aften sluttede med andagt ved lærerinde, frk. Grete Brundt.

2. Elevfesten

Elevfesten d. 5. juni — grundlovsdag — var begunstiget af det fineste solskinsvejr, og det var naturligvis medvirkende til at gøre dagen festlig. Pastor Hansen havde en travl dag, idet han måtte i ilden 3 gange. Først prædikede pastor Hansen ved gudstjenesten i Fårevejle kirke, som var fyldt til sidste plads. Dernæst holdt den fhv. forstander det foredrag, som bringes i dette nr. af bladet, og som er ord i rette tid i den diskussion om Indre Mission og højskolen, som fylder avisernes spalter i denne tid.

Elevstævnets omkring 200 deltagere samledes efter foredraget i dagligstuen og tilstødende lokaler for at overvære

ophængningen af pastor Hansens billede i rækken af tidligere forstandere. I en morsom og personlig tale hyldede frk. Pade pastor Hansen, som nu var blevet en »historisk person«.

Pastor Hansen takkede og gav en karakteristik af hele rækken og dvælede især ved sin morbroder Josef Blomgren.

Om aftenen opførte D-holdet »Barselstuen« af Ludvig Holberg. Frk. Bork havde instrueret, og stykket fik en fin udførelse.

Den indholdsrige dag sluttede meget gribende med elevernes opførelse af »Et håbløst tilfælde«, et stykke, der handlede om toldereren Sakæus. Frk. Frederiksen havde indstuderet stykket og med fin forståelse valgt salmerne, der indrammede stykket.

3. Kaj Hansen 70 år

Også i år har vi haft den glæde at have Kaj på besøg i 10 dage. Vi plejer altid at holde fødselsdagsfest for Kaj, og da vi i år blev klar over, at det denne gang var 70 år, Kaj rundede, skulle der naturligvis gøres ekstra meget ud af dagen. Flaget vajede hele dagen, der blev skrevet tre sange, givet mange gaver, holdt mange taler, så vi tror, at det blev en dag, Kaj aldrig glemmer. Sidste år savnede Kaj pastor Hansens meget, men i år var det så heldigt, at Kajs besøg netop faldt i den tid, der var elevfest.

P. J.

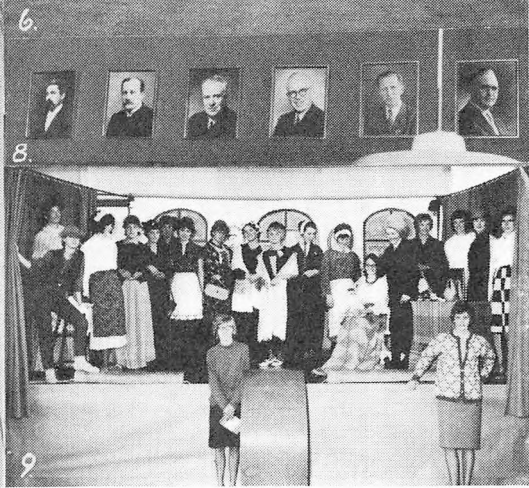
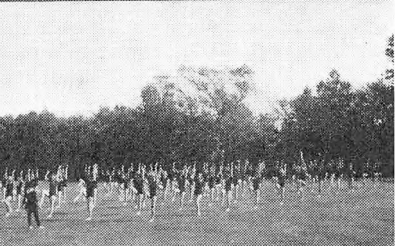
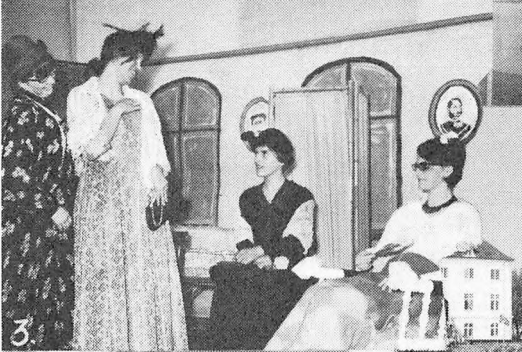
Fra elevfesten 5. juni 1966

1, 3, 7 og 9: *Fra D-holdets opførelse af »Barselstuen«.*

2: *Den forhenværende og den nuværende forstander.*

4 og 6: *Gymnastikopvisning under fru Davidsens ledelse.*

5 og 8: *Da pastor Hansen »blev sat på plads«.*

Folkekirke — folkehøjskole, tur-retur, motiver og erfaringer undervejs

Tale ved elevfesten 1966

K. ROBERT HANSEN

Det er altså om en rejse, jeg vil fortælle. Dog, jeg skal nok forskåne Dem for rejseoplevelser i almindelighed, selv om jeg nok kunne have fortalt los i den henseende; det er nemlig ikke hverken få eller små ting, der er oplevet på denne rejse, der varede 13 år og foregik i et selskab af kvalitet: vore medarbejdere, uforlignelige og uforglemmelige. Jeg skal overhovedet forskåne Dem — så vidt det er muligt — for ordet jeg; det er nemlig det rent principielle, der er mit ærinde. Som undskyldning for at tage et sådant emne frem tjener, 1) at denne rejse har grebet så dybt ind i vort liv, at den stadig spøger i vore tanker, og 2) at det jo nok netop er i egenskab af »fhv. forstander« (jvf. »Sølvsnoren«), at vi er blevet indbudt, og så at det er første gang efter »hjemkomsten« fra denne rejse, at vi gæster FH — i hvert fald »officielt«.

Hvad er det, der kan drive en præst på et af vort lands skønneste steder (v. Skamlingsbankens fod), i en af vor folkekirkens bedste og mest modne menigheder og med en stor, skøn kirke, hvori det fra søndag til søndag var en fest at mødes med en »fuldtallig« menighed, ud på en sådan rejse?

1. Der er noget, der hedder det kristne menneskeliv.

Det var nok det, Edvard Jensen hentydede til som motiv for ham selv til at forlade en direkte forkyndergerning og gå i højskolens tjeneste, når han i forbindelse med opfordringen til mig på bestyrelsens vegne om at rejse til Fårevjle talte om det »humanistiske«, det menneskelige og betydningen heraf.

En præsts både gave og opgave er at forkynde Jesus Kristus, de gode nyheder om »syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv« i ham — til vækkelse, omvendelse, tro og til et liv i tro, d. v. s. et kristent menneskeliv til Guds ære og næstens gavn.

Det første, det med vækkelsen, omvendelsen og troen, det at kæmpe, også i nærkamp, på den frontlinje, der hedder: søvn — vækkelse, nej — ja, vantro — tro, ryggen til Gud — ansigtet mod Gud, selvtretfærdighed — nåde, forbli-

ven i det fremmede, den fortabte søns land — tilbagekomst til Guds verden, til dåbens nåde — det er så stor en verden, at det, når man kommer til at færdes i den forkyndelse og sjælesorg nemt lægger beslag på en så helt, at det andet ikke rigtig får sin plads. Og i den verden havde vi — og det takker vi for — fået lov til at færdes i 18—19 års delvis i Vendsyssel og på Koldingegnen.

Men altså, også for den, der så at sige udelukkende færdes på denne frontlinje, står det klart: der er da mere, Gud har mere til os, der er mere end hjemkomstens akt, mere end det øjeblik, da »troen bryder frem gennem angstens pile og finder under korset sit fristed til hvile« — der er da livet, som følger efter, livet med Gud i tillid og lydighed, til Guds ære og næstens gavn — altså det kristne menneskeliv. Men rumme — også rent tidsmæssigt, forkyndelses-, arbejdsmæssigt — mere end det første er en vanskelighed. Det første engagerer én så voldsomt, at det andet forsømmes.

Og så kan det altså ske, ikke just at man slår en kolbøtte; men man føler: det er vist rigtig nok, du skal ud på en rejse — du skal for en årrække være i en tjeneste, hvor det er det andet, der ligesom er hovedærinde: det kristne menneskeliv. Ikke at nu skal det første lægges på hylden — det skal det nemlig aldeles ikke på en højskole; der skal forkyndes Jesus Kristus til tro, direkte, klart, umisforståeligt, personligt og af karskens bæg; og de højskolefolk, som kan tie med en sådan forkyndelse, kan ikke være skruet rigtig sammen, kristeligt set (ellers er de vist kloge nok!) — men altså sådan, at det første hele tiden sigter mod det andet, at det kristne menneskeliv fremstilles i sin rigdom, glæde og forpligtethed, at det ikke blot antydes med en sætning til sidst, men får indhold i hele undervisningen, får kød og blod, form og farve i hele fagkredsen og i hele det daglige samvær og fællesskab.

Det kristne menneskeliv til Guds ære og næstens gavn. Til Guds ære! Det drejer sig om 1. trosartikel — om Gud som skaberen og opholderen — om verden som Guds skabelse, om naturen,

historien og menneskesindet som hans hænder værk, hans kunstværk, hans underværk alt faldt til trods — om mennesket, skabt ikke alene af Gud, men til fællesskab med ham i tro og lydig-
hed — om at få øjnene lukket op der-
for, sådan som det møder os i den gode
litteratur, den gode kunst, den rette
forskning. Nej, vi ærer bestemt ikke
Gud ved at gå gennem livet blinde og
døve for hans skabelse — lad os blot
sige ordet: det kulturelle — tværtimod,
vi skuffer og vanærer ham.

Der var et ord, der på en måde blev
sat som overskrift over FH i den nye
fase fra 1951. Det var skolens dengang
nye formand, Christian Bartholdy, der
ramte plet ved i åbningsstalen, med hen-
syn til, hvad højskolen er, at bruge or-
det: at undres — at få unge til at un-
dres! Det blev udtalt som ønske for de
elever, som herefter skulle komme her,
at de måtte undres over det, de fik ind-
blik i — færdes med undren i natur-
fagstimerne, i litteraturen o. s. v. — med
barnets, også Guds barnets, kendemær-
ke, som er, at det kan undres med tak-
nemmelighed og glæde og umiddelbar-
hed — »Du lille anemone, hvor er din
skaber stor!« — »Hellig er Herren, al
jorden er fuld af hans herlighed«. Ja,
men fornemmer vi ikke, at livet bliver
jo rigt på den måde, stort at være men-
neske. Og Gud under os det sådan.

Og sådan erfarede det jo da også —
og gør det da stadig — så at når
eleverne strømmer ud fra fysiktimen,
sveddryppende for øvrigt, kan det ryge
lige ud af dem: Nej, hvor er dette
her interessant, spændende, stort, mær-
keligt, forunderligt! eller én kan sige
med henblik på litteraturundervisnin-
gen, helt ærligt og ligetil ved afskeds-
festen: Bøgerne! jeg vidste slet ikke, at
de eksisterede — jeg læste kun Tempo!

Det kristne menneskeliv til Guds ære
— og til næstens gavn. Se, det, jeg kald-
te for at leve i Guds undere, i hans ska-
belses rigdomme, det kulturelle — det
kan jo blive noget indadvendt, noget,
der alene er til, for at jeg skal nyde det.
Denne indadvendthed er der sat en stop-
per for derved, at det kristne menne-
skeliv har næsten til fortegn.

Næsten, medmennesket — så er der
med dette ord peget på, hvad det hele
skal bruges til, hvad meningen, formå-
let med livet er. Så er der ramt en pæl
gennem al den fortvivlede meningsløs-
hed, som rider slægten af i dag som en
mare, fordi den overskar tråden oven-

fra. Storke-springvandsmentaliteten og
alt i sammenhæng dermed, hvad er det
andet end udslag af den fortvivlede for-
målsløshed og derfor kedsomhed! Nej,
nu er der — med evangeliet — peget på
noget at leve for, nu er der perspektiv,
nu er vore øjne tvunget fra os selv i
fortvivlet og forbandet selvoptagethed
— livet, øjeblikket, uddannelsen, sliddet
får mening, Gud har givet den ved at
pege på næsten.

En parentes: Derfor er sygeplejehøj-
skolen den »helt rigtige« nuance af den
danske folkehøjskole — ikke en tilsnig-
gelse, men noget, der har tilføjet folke-
højskolen noget væsentligt m. h. t. væ-
sen og virke; næsten, medmennesket er
stillet frem — ikke som noget teoretisk
eller langt borte, men som noget nært,
noget, der er over mig daglig, i hele un-
dervisningen, i hele skolens formål: jeg
skal slide i det, blive dygtig, kunne mine
lektier, lytte til foredrag, tilegne mig
det hele ikke bare for mig selv, men
med henblik på min næste, på ham eller
hende, der på afdelingen venter på mig
om nogle uger og gøre det med hele sit
menneske og ikke bare med en galde-
sten!

Det var det ene motiv — det ene, der
kan bevæge, drive en præst ud på rejsen
fra kirke til skole. Nu kommer det an-
det. Det er betydningen af og spørgs-
målet om

2. Kristendomsundervisningen.

En vigtig side af en præsts gerning
er at afrunde hjemmets, skolens og
søndagsskolens kristendomsundervisning
gennem konfirmationsundervisningen.
Den foregår som bekendt i pubertets-
alderen, den på mange måder tåbelige
tid. Nogle siger: de er for små, de for-
står ikke noget af det. Det er nu noget
snak — vanskeligheden er: der sker så
meget, for meget — de vokser, og der
fyldes på sindet i sådant mål, at alt det
der kommer langt ned i bunken, med-
mindre der sker stadig fortsættelse ved
kirkegang og deltagelse i kristent for-
eningsliv. Helt ned i underbevidstheden
nederste lag forsvinder det — det glem-
mes simpelthen.

Og så møder man uvidenheden — og
finder den både grænseløs og ubegribe-
lig; hvor er det muligt! man aner hver-
ken, hvad påske eller pinse er, de sim-
pleste begreber er forsvundet. Og når så
ret hurtigt flosklerne med hensyn til
kirke og kristendom sætter ind, ja gud-
løshedens argumenter stormer imod en,
ja, så bliver man så let som ingenting

bytte for dem. Jeg er aldeles overbevist om, at når så mange står negativt, afvisende over for den kirke, som døbte dem, og den kristendom, der dog i 1000 år har været vort folks kulturgrundlag, så hænger det i højeste grad sammen med uvidenheden — man ved ikke besked.

Stående over for disse kendsgerninger er en præst ofte ved at sprænges af dette: hvad skal jeg gøre? Han prøver at samle sine konfirmander i tiden efter konfirmationen — men de rejser jo. Han forsøger med »konfirmandundervisning for voksne« — men man får ikke dem, der havde det største behov, i tale. Han føler sin afmagt, han har ingen muligheder.

Men når så en højskoles bestyrelse henvender sig til en sådan præst og tilbyder ham de bedst tænkelige muligheder for at realisere sine længsler: en systematisk undervisning i kristendom af unge i en moden alder, unge, der i kraft af deres alder og modenhed og af arten af den fremtidsgerning, de sigter på, er vågne unge, der for det meste selv personligt kæmper med problemerne og forstår: vi må da også høre, hvad kirken har at sige, vi kan da ikke lade gudløsheden og negativiteten være alene om slaget om os — ja, så er der her et motiv af allerstærkeste art til for en årrække at bryde op fra sin kirke og menighed og sige til sig selv: det er dog vist meningen, at du skal virke i højskolens tjeneste, du skal tjene din kirke i højskolen.

Vel, helt så let, som det siges her, går det nu ikke at bryde op fra kirke til skole — der er mange indre »bryderier«. Men når det så — trods alt — en gang imellem fornemmes, at der lyttes, måske allermest af dem, der havde glemt mest, eller af dem, for hvem det hele var mest fremmed, fordi det miljø, de kom fra, ikke delte kirkens tro eller havde kristendom på dagsordenen, hverken søndag eller hverdag — eller når der ved elevholdenes afsked engang imellem kunne gives udtryk for: vi fik lov at se ind i en verden, vi ikke vidste eksisterede — eller når der en måned efter afskeden kunne komme breve fra nogle, man mindst ventede det fra: Gud har fundet mig, jeg har fået fred med Gud, jeg er langt fra færdig, men jeg blev sat i gang, nu beder jeg Gud bevare mig og fortsætte sin gerning o. s. v. — ja, så risler det igennem en af glæde, så bekræftes det for en: det var dog vist

rigtig nok med den rejse. Men selv uden disse glimt kunne det i øvrigt godt være rigtigt — for det største på et elevhold sker jo nok os ganske uafvendende.

Er en højskole da et stykke kirke? Både nej og ja! Nej, skole er skole, og kirke er kirke. Når faget kristendoms-kundskab står på »køreplanen« som kemi, dansk o. s. v., ja, så er det ment skolemæssigt, det er udtryk for, at kristendom har en kundskabsside — den er historie: Gud har grebet ind og vendt vor skæbne, ja et bestemt sted, til en bestemt tid og i en bestemt historisk person — den har i en vis forstand sit eget sprog, sine egne begreber, fordi det udsigelige ikke kan siges på en anden måde end med »fremmedord« som synd, nåde, frelse, evigt liv, Gud Fader, Guds Søn, Gud Helligånd o. s. v., ord, som derfor må læres. Og det er ikke flovt at lægge øre til en undervisning af den art — tværtimod, det er flovt i et kristent land ikke at kende de kristne begreber. Unge, moderne unge, unge med mening i, unge, som skal ud og tjene blandt andre mennesker, vil og må sige til sig selv: vi må vide besked, vi vil spørge og lytte med lige så stor iver og intensitet som på de andre fags områder — selvfølgelig.

Men — ingen dog forbyde Guds Ånd at være på færde i en sådan undervisning, selv om den drives så sagligt, kundskabsmeddelende som muligt. Ingen kan spærret troens ånd ude fra et undervisningslokale — hvis den vil ind, så går den ind, og så bliver det til mere end kundskaber, det bliver til liv, til personlig virkelighed. Heller ikke kan nogen forbyde eller forhindre den, der giver disse timer, at bede på vejen hen gennem passagen eller når han rører klokken: Herre, hjælp mig, at jeg ikke skal stå dig imod!

Apropos bede. Der var engang en elev, der 2 dage efter sin ankomst skrev hjem om noget i retning af — helt congenial med, hvad meningen var, var hun nok endnu ikke: — »Vi har en forstander, der beder hele dagen, både morgen, middag og aften — men man må have ham undskyldt, manden siges at være præst!« Jeg véd ikke, hvad man skal sige hertil. På den ene side må man sige: helt forstået situationen havde hun nok endnu ikke helt — på den anden side: hun ramte plet. Kun kunne hun godt have føjet til: det gør de i øvrigt alle, hvadenten de underviser i kristendoms-kundskab, fysik eller anatomi. For

ret forstået: Gud kan forvandle hvilke timer det være vil til gudstjeneste, hvilket som helst klasseværelse til kirke og hvilket som helst fag til forkyndelse. Højskolegerning er og må være båret af bøn.

3. Men vi skal jo hjem igen. Emnet lød jo: Kirke—højskole, tur—retur, og desuden skal enhver ordentlig tale have tre punkter, hverken mere eller mindre.

Returen var i sandhed ikke problemløs — af flere grunde sigelige og usigelige. Jeg skal forskåne jer for at nævne alle de overvejelser — og tårer, der knyttede sig dertil, selvom jeg ellers nok kunne være fristet til at »hævne« mig på jer dermed; for det var jo ikke mindst jer, I gode medarbejdere både i skole, køkken, have og mark, der gjorde det så svært at bryde op — det var jer, I gamle elever, I, som kommer her trofast til elevmøder, og om hvem vi vidste, at I bad hver dag for jeres gamle skole — og det var jer, I, som blev vore venner her i Fårevejle og omegn, der gjorde det vanskeligt for os at rejse herfra.

Menneskeligt talt er det det dumme-
ste, man kan gøre: at rejse fra en højskole. Og hvis nogen tror, at det at være præst i den danske folkekirke i 1966 er noget i retning af et daglig triumftog, må man tro om igen — fuldstændig. Som en gammel original sagde det forleden dag til min kone — han er ellers utilfreds med alt og alle —: Om jeg så fik 100.000 kr. om året, ville jeg ikke være præst — for ham kritiserer alle.

Men der er jo også andre motiver end klogskab. Motivet var slet og ret: vi havde i 1951 købt en dobbeltbillet, og den var ved at udløbe. En præst, som rejser hjemmefra, altså fra kirken, går altid med en retur billet i lommen; en gang præst, altid præst.

Hvad er grunden? Det er ikke nemt at udtrykke og forstås nok heller ikke helt. Men lad mig sige det sådan: det er længselen efter at være ved kilden, helt ved alle tings udspring, dragelsen mod brændpunktet for alt det, det virkeligt kommer an på i liv og død, driften mod centrum, de virkelige og egentlige begivenheders centrum, den ubændige længsel efter at være dér, hvor det sker, de afgørende ting. Og så kan I unge sige, hvad I vil, men centrum i tilværelsen er hverken New York, Moskva eller Cap Carna-veral — men i kirken, selv i den mindste lille landsbykirke, hvor kun 2 eller 3 er til stede, for at holde

gudstjeneste. De afgørende begivenheder sker ikke i teknikernes laboratorier — men ved døbefont og nadverbord. De afgørende ord siges ikke på de lærdes talerstole, men når evangeliet om den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus forkyndes, for grækere en dårskab og for jøder en forargelse. For her er det Gud, der taler og handler i sin barmhertighed. Det største og mest afgørende sker nemlig med et menneske, når det indhentet og overvældet af Guds nåde folder sin hænder i tak og tro med et:

»Nu vel, min Gud, så lægger jeg mit liv i dine hænder«.

Kirke—skole, tur—retur. Der er noget, der hedder tomt retur gods. Det var ikke to stykker tomt retur gods, der med min kone og mig vendte tilbage fra 13 års tjeneste i højskolen til den gamle tjeneste i kirken. Ikke, at vi var fyldte med flere kræfter eller med større tillid til egen formåen — tværtimod. Vi returnerede derimod med tre ting:

a. med en tro på, ja, erfaringer om den danske folkehøjskoles muligheder. Den danske folkehøjskole er en uforlignelig gave til dansk ungdom, når den bruges ret, d. v. s. om den vil holde sporet fra Kold. Der sker skæbnesvangre ting i den danske folkehøjskole i dag. Nok skal den sætte sig ved siden af »tiden« og lytte sig til nye former og våben, men ikke lade sig dirigere af tiden, men af sin opgave og aldrig skamme sig ved at være en forkyndelsesskole, en vækkelsesskole og en bekendelsesskole, der véd, den har et budskab til sine unge og en hjælp til at leve det vanskelige liv.

b. med en dyb respekt for ungdommen i dag, den ungdom, som vi mødte så mange fine repræsentanter for her, den ,som holder skansen menneskeligt, moralsk ,som kæmper og holder ud trods alle røster om, at det kan ikke nytte ,trods alt det, der gør det så forbi-
stret svært og indviklet at være ung i dag, trods alle dem, der med lærde og besnærende ord pisker nederlag og ladeden stå til ind i dem.

c. med en vis portion optimisme i kirkelig henseende. Endnu er den på ingen måde blevet honoreret, tværtimod, men vi kan ikke glemme, hvad der kan ske med unge, der for nogle måneder er ude af deres sædvanlige miljøes tyranni, er stille og konfronteres stilfærdigt med virkeligheden: der kan ske det største,

det kan ske endnu, det er ikke aske alt-sammen, og gnisten ulmer endnu. No-get nyt er og må være på vej — en re-volution, en ungdommens revolution, et oprør, der forvandler al den fortvivlede folkekirkepassivitet til et levende, ak-tivt medlemskab af Jesu Kristu kirke, en revolution, der betyder, at man ikke længere vil eller kan nøjes med en vis kristelig konvention, men kristen tro og bekendelse på den gamle kirkes grund får nyt liv, et oprør, der viser, at Guds ånd magter selv den mest hårdnakkede tvivl. Gud kan, og hans kirke lever.

At vi så også og under alt dette retur-nerede med en stor tak til Gud og men-nesker, håber jeg, at vi både dengang og nu har formået at give udtryk for.

Huslig stilling — forberedende undervisning

Unge piger, som ikke har eksamen, og som derfor kunne ønske undervisning i dansk, regning, fysik og kemi som forberedelse til sygeplejehøjskolen, kan få huslig stilling her på skolen et halvt eller helt år, inden højskoleopholdet be-gynder (altså 1. februar eller 1. august) og samtidig hermed modtage en sådan forberedende undervisning. Løn: p. t. 450 kr. mdl. plus undervisning, kost og logi. Henvendelse til Fårevejle Højskole. Telefon 183.

Fra ELEVKREDSSEN

Møde på Fårevejle Højskole

Onsdag den 10. august 1966 kl. 20 er der velkomstfest, hvor alle er velkomne. Forhenværende lærer ved Fårevejle høj-skole, nu forstander for Hoptrup høj-skole, Axel Nielsen, taler. Det vil glæde os, om rigtig mange vil møde op denne aften.

Gensynsstævne for forårsholdet 66

Søndag den 28. august 1966 indbyder vi alle fra forårsholdet 1966 til stævne her på højskolen, og det vil glæde os, om rigtig mange — og helst alle — vil komme. Det er noget nyt, vi hermed prøver, men vi tror, at det vil blive til gensidig glæde, at vi mødes to måneder efter, at højskoleopholdet er slut for at høre, hvordan det var »at stå midt i livet«. Tak, om man en uge i forvejen vil med-dele os, hvor mange, der kommer, og om man ønsker at overnatte.

Adresseforandringer

53—54 Else Jensen, Bøsbrovej 44, Vo-rup, Randers.

S 56 Mareta Stephansen (f. Petersen), Sdr. Røsevej 44, 1., Dragør.

56—57 Elna Pedersen, HuH, Haslev.

F 59 Gerda Nørgård (f. Kristensen), Kjeldgård, Elsø, Nykøbing Mors.

F 61 Oddvør Jacobsen (f. Simonsen), Flyvrrar, Thorshavn.

E 61 Lisbeth Pedersen (f. Lak), Dal-vangsvej 73 st. tv., Glostrup.

E 61 Ruth Rasmussen (f. Skov), Tun-nelvej 5, 2., Glostrup.

E 61 Anne Marie Tiedt, Rørholmegade 11. 5., Kbh. K.

F 62 Jønbjerg Jacobsen, Klaksvig Syge-hus, Klaksvig, Færøerne.

F 62 Mourentse Pedersen, Statshosp., Nykøbing Sj.

F 64 Tatjana Mikkelsen (f. Friis), Hor-ne, Fyn.

E 60 Marjun Müller (f. Joannesarson), Vesterbrogade 64 B tv., Kbh. V.

F 61 Anni Jørgensen (f. Hansen), Bo-gensevej 14, Næstved.

F 61 Elisabeth Melhede (f. Pedersen), Hestlund, Bording.

F 61 Ruth Korsgård (f. Madsen), Møl-gård, Gudum, Lemvig.

F 62 Anne Grethe Råhede (f. Skytte Jensen), Højdevej 3, Hornshøj, Holstebro.

E 62 Mary-Ann Birch Hansen (f. Jen-sen), Grønlands Torv 9, 1. tv, Al-borg.